

Y. K. Laine

Thorvald Stanningin
haastattelu

4.8. 1941 Kööpenhamina

käsik.

1941

Thorwald Stenningin lausunto elokuun 4/8 1941 Kjöpenh.

Kjöpenh. Kansainvälinen sosialistien kongressi 1941 Stenningin lausunto
Kokouksen yleisen päätöslauselman sanomien kysymyksestä, joka on internationalistinen.

"Der internationale sozialist kongress zu Kopenhagen brand-
markt die barbarische und schwächliche Politik der russi-
schen Regierung und der reaktionären Vertreter der besitzenden
Klassen in der Duma und Reichsräte, - eine Politik, welche
sich anschickt die Autonomie und die demokratischen Frei-
heiten Finnlands zu vernichten und Finnland in eine unter-
jochte Provinz Russland zu verwandeln.

Der Kongress stellt fest, dass die zaristische Regierung
durch ihre Finnland gegenüber eingeschlagene Politik, ihre
im Jahre 1905 gegebenen Garantien ebenso die schon hundert
jahre bestehende Verfassung in zynischer Weise jeden Rechte
und Gesetze zuwider, verletzt hat und den ausgesprochenen
Willen des ganzen finnischen Volkes, den Protest der öffent-
lichen Meinung Europas, den Schiedspruch der bedeutendsten
Rechtsgelahrten mit Füßen tritt.

Der Kongress stellt weiter fest, dass die brutale Unterdrückung
der Autonomie Finnlands nur die Folge eines ganzen Regierungs-
systems der rohesten Unterdrückung aller nicht russischen
Nationalitäten und des russischen Volkes selbst ist, - eine Unter-
drückung, welche durch die von Blut und Schmutz triefenden
russischen reaktionären Machthaber ausgeübt wird, die sich mit
dem Schein eines "Konstitutionalismus" umgeben.

In Anbetracht dessen, dass die herrschenden Klassen Europas
und ihre Presse, ab und zu platonische Wünsche zugunsten
Finnlands zum Ausdruck bringen, sonst aber tatsächlich den
barbarischen Z zarismus unterstützen;

dass die finnlandischen Sozialisten um die demokratischen Frei-
heiten und das freie Selbstbestimmungsrecht des finnischen
Volkes zu Wahren in diesem einen ernsten und schweren
Kampf verwickelt sind,

spricht der Kongress sein Vertrauen aus zu der Energie,
dem Mut und der Ausdauer des finnischen Klassenbewusst-
ten Proletariats.

Der Kongress ist überzeugt, dass das finnische Proletariat
sich im Einverständnis mit der Arbeiterklasse Russland
vorgehen und solidarisch gegen dasselbe Unterdrückungssystem
kämpfen wird. Der Kongress fordert die sozialistischen Parteien
aller Länder und die Verbände demokratischen Elemente auf,
mit allen ihnen zu Gebote stehenden Mitteln (Presse, Parlament,
Meetings u.s.w) gegen den gegen Finnland geführte Gewalt-
streich zu protestieren und den Kampf gegen den Zari-
smus zu unterstützen.

Der Kongress beauftragt das Internationale soz. Bureau
Massnahmen zu ergreifen, um zu Gunsten Finnlands in allen
denn dem eine möglichst einheitliche und impotente Hand-
habung des sozial. Proletariats in die Wege zu leiten.

Kokouksen ~~suomen~~ päätöslauselmaa on siis helve-
internationalistinen lausunto ja se kannattaa Suomen autonomiaa ja
vapautta varmistaa siitä oystti, että Suomen työväkeä oli asettanut
samalle kannalle voidakseen torjua poliittisia ja taloudellisia
uhdettuksia maassaan toimineen voimien. Se ei tähtää jättämään
mukaan kukaan oikeuksia, mutta kyllä sosialistien ja rotien
vastaan - se päätöslauselma oli myös Stenningin lausuntien
Kongressin avajaisissa 28/8 1910 jättämien puheiden mukaisesti,

jossa hära "byder Velkommen til Arbejdet for Verdensfred og Broderskab mellem Folkene." Stæuning kammatti avara Rinteen rauhan asiaa, ja sitä taas ei ole maailmasta totuttua ilman kansainvälistä yhteisymmärrystä, joka puolestaan edellyttää, että väkivalta ja miehivallta ei pääse ratkaisemaan kansainvälisissä riidoissa. Tältä kannalta on hänen onnitustunni-
 tensa Suomeen Ryyymyksen otettava. Sama Kansainvälinen Rinteen on myös kongressin päätöslauselmasta Ryyymyksen "International Voldgift og Arrangering" jossa esitetään vastustamaan suurvaltiain jatkamaa aseistautumiskilpailua, johon käytetty varat olivat olleet varattavaa sosiaalipoliittisiin reformeihin ja työväenhuojeluun. Työläisillä ei missään ei ole keskenään mitään sellaisia ristiriitoja, jotka voisivat johtaa sotaan. Ne riitaisuudet ovat vallan- ja valtiinkinnoisten kapitaalisten aikaansaamia. Sodat ja muut kansainväliset riitaisuudet vastustavat ankarammin työvästön, jonka niitä pyydetään esittämään vastustamaan varusteluja ja kylväydellä myöntämistä varoja sellaisiin tarkoituksiin. Sitten Kansainvälinen Rinteen on ratkaistava kansainvälinen pakkovaltuutetuimien (Voldgiftsdomstole) ja on laadittava sopimus, "der indskrænker af Rustningerne og afskaffer Priseretten." Samalla on valaisten diplomatin lakkauttava ja "af de træder i skranken for alle Folkerlags Sjælvbestemmelsesret og for deres Værn mod alle Krigiske Angreb og voldelig Understykkelse." Stæuning yhtyi myös kongressin loppulauselemaan Gemen ar.: "Kongressen er overbevist om, at den finiske Arbejdsbefolkning stadig vil gaa frem i Forstaelse med Ruslands Arbejdere og vil kæmpe politisk med dem mod det samme Undertrykkelsessystem. Kongressen opfordrer de socialistiske Partier og de virkelig demokratiske Elementer i alle Lande til, ved alle til Raedighed staaende Midler, at protestere mod den mod Finland udfoerde Voldshandling og gaa det kraftigste at stoppe Kampen mod Fjendens."
 Internationalistiselta kannalta Stæuning kammatti myös luokkataistelua, jonka päämääränä on poliittisen maan-
 raamisvallan hankkiminen työväestölle ja sosialismin yleist-
 kentä ja riistysten voimaansaadon. Tämä taistelunsa on Rinteen on myös parlamentaarista toimintaa (jota Rinteen on myös parlamentaarista toimintaa (jota
 Stæuning oli puoli pääministeri 1911). Kuitenkaan ei
 väheimmistön diktatuuri voikaan koitua kansalle onneksi
 ja siksi on demokratian periaatteita noudatettava. Kansa demo-
 kratian tie on ainoa on vika seuralle ja kylväydellä-
 on väkivallattomuus.

Thorvald Stæuning synt. 26/10 1873 + 1942. synt. Köpenh. "som
 son af en Kærlings. Blev i Træseleeren Bydang og uddannedes
 senere som cigarsorterer og blev 1895 Medlem af Beretningen for
 Fagets Fagforening, hvis Formand han var fra 1896 til 1908. Redi-
 gere flere faglige Blade og var fra 1897 til 1916 og fra 1920 til 1924
 Medarbejder ved "Socialdemokraten". Blev i 1898 Kasserer i Socialdemo-
 kratiske Forbund og valgt i 1910 til Formand. Blev i 1906 Folketings-
 medlem for Fælledesøen og beholdt denne til han i 1918 valgt
 i København. Borgerrepræsentant fra 1913 til 1925. Formand i Bor-
 gerræpræsentationen 1919 til 1924. Danmarks første socialdemokratiske
 Minister som Minister uden Porteføje i det radikale Ministerium Zahle
 1916 til 1920. j. n. e.

"Der Kampf", sozialdemokratische Monatsheft,
Jahrgang IV, Wien 1/1911, heft 4.

Oh-Stimmung: Die Internationale in Kopenhagen, S. 169:

"Die Internationale in Kopenhagen"

"-- in der Schule wie in vielen tausenden Familien wird den Kindern der Hass gegen die anderen Nationen in Namen der "Vaterlandsliebe" eingeimpft. Die Sozialdemokratie hat an diesen veralteten, unwahren Lehren gerüttelt, aber gleichwohl blieb da noch viel zu tun übrig. Die eine Generation nach der anderen hat man gelehrt, dass die Völker ausserhalb der Landesgrenzen Feinde seien; man konnte wohl mit ihnen Handel treiben, aber gleichwohl waren und bleiben sie Feinde, mit denen ein engeres Zusammenwirken undenkbar war -- auf Befehl der Machthaber mussten wir gelegentlich sogar gegen diese Völker in den Krieg ziehen." *Yhtästä Köpenh. Kansainväl. sosialistien -*
seminäristen kirkkokuoron puolesta.

S. 170 -- dass die Arbeiter in den verschiedenen Ländern keine Streitigkeiten, die zu einem Krieg führen könnten unter sich hätten -- "gegen die Unterdrückung" --
"Genossenschaftswesen" --

S. 171 "Unsere Gewerkschaften werden weiter bauen auf der internationalen Solidarität, --
Kämpfe gegen den Militarismus --
-- tuterät toimimaan Kongressin hengessä. --

Petro Stimmingistä tiistä:

1) Soc. dem. (Sverige) 5/6 1917 "Högeranloppen mot Stimming"
(Uutisuutiset Tukh. Arbetarväsendes Arvionaleks 1917)

2) S. d. (Sverige) 29/6 1917: "En hälsning från Stimming till Skobe -
heft" (St. meddelande).

3) Ena artikeliini Stimmingin kuolemasta jms. Suomen
Sosialidemokratia 6/6 1942 (2.)